

Informacija o podnijetim zahtjevima vezano za promjenu udjela u vlasničkoj strukturi koncesionih društava

Nakon sprovedenih zakonskih procedura, ministarstvo nadležno za oblast energetike je u ime Vlade Crne Gore (Koncedenta) zaključilo ugovore o koncesiji kojima je dato pravo korišćenja prirodnog bogatstva i omogućena izgradnja malih hidroelektrana (mHE). Predmetnim ugovorima je propisana obaveza da koncesionar, bilo kao pojedinačni investitor ili kao konzorcijum, mora da osnuje i registruje privredno društvo ili drugo pravno lice, sa sjedištem u Crnoj Gori, koje će obavljati koncesionu djelatnost (Koncesiono društvo) ili proširi registraciju za vršenje koncesione djelatnosti, osim u slučaju ako već ima privredno društvo koje je osnovano i registrovano za poslove koncesione djelatnosti, pri čemu sve obaveze koje važe za Koncesiono društvo važe i za to privredno društvo.

Pored navedenog, ugovorima o koncesiji je propisano da Koncesionar, kao ni članovi mogućeg konzorcijuma ne mogu na bilo koji način raspolagati (prodaja, prenos, ili uspostavljanje tereta) udjelima u Koncesionom društvu, niti smije na bilo koji način efektivno prenijeti pravo upravljanja nad Koncesionim društvom, bez prethodne saglasnosti Koncedenta. Ova zabrana postoji i u odnosu na raspolaganja udjelima između eventualnih članica konzorcijuma.

Poštujući ugovorene obaveze, Ministarstvu kapitalnih investicija (MKI), kao resornom ministarstvu za praćenje realizacije ovih ugovora, dostavljena su dva zahtjeva za davanje saglasnosti za promjenu vlasničke strukture u koncesionim društvima u okviru četiri ugovora o koncesiji, i to:

- 1) zahtjev koncesionara konzorcijuma "Kutska i Mojanska" i koncesionih društava "Small Hydro Power Plant Kutska" DOO Andrijevića i "Small Hydro Power Plant Mojanska" DOO Andrijevića od 15.09.2023. godine, i
- 2) zahtjev koncesionara "Igma Grand" DOO Andrijevića i koncesionog društva "Igma Energy" DOO Andrijevića od 15.09.2023. godine.

U cilju objektivnog sagledavanja statusa predmetnih ugovora u nastavku je dat pregled aktivnosti koje su sprovedene tokom realizacije istih.

1) Zahtjev koncesionara konzorcijuma "Kutska i Mojanska" i koncesionih društava "Small Hydro Power Plant Kutska" DOO Andrijevića i "Small Hydro Power Plant Mojanska" DOO Andrijevića od 15.09.2023. godine

Nakon sprovedenog tenderskog postupka Vlada Crne Gore je donijela odluke kojima su konzorcijumu "Kutska i Mojanska", u čijem sastavu su bili članovi, odnosno društva "Green Solutions" d.o.o sa učešćem od 98%. Podgorica, "Popović Elektro Sistem" d.o.o. Podgorica sa učešćem od 1% i "Hidroenergija Montenegro" d.o.o. Berane sa učešćem od 1% dodjeljene koncesije za eksploataciju hidroenergetskog potencija vodotoka Kutska i Mojanska rijeka. Na osnovu predmetnih odluka zaključena su dva ugovora o koncesiji kojima su uređena prava i obaveze konzorcijuma "Kutska i Mojanska", u svojstvu koncesionara i Vlade Crne Gore, u svojstvu koncedenta.

Ugovor o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Kutska rijeka i Ugovor o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Mojanska rijeka su zaključeni 12.05.2014. godine. Nakon zaključenja ugovora osnovana su koncesiona društva, i to: "Small Hydro Power Plant Mojanska" DOO Andrijevića, kao koncesiono društvo za vodotok Mojanska rijeka i koncesiono društvo "Small Hydro Power Plant Kutska" DOO Andrijevića za vodotok Kutska rijeka, u čijoj vlasničkoj strukturi su udjeli bili isti kao i u sastavu konzorcijuma prilikom podnošenja ponude i zaključenja predmetnih ugovora. Navedena koncesiona društva su njihovim osnivanjem preuzela sva prava i obaveze iz zaključenih ugovora.

Na vodotoku Mojanska rijeka završena je izgradnja tri mHE, a na vodotoku Kutska rijeka dvije mHE koje od 2020. godine proizvode električnu energiju, odnosno obavljaju koncesionu djelatnost. Ukupna instalirana snaga izgrađenih mHE na vodotoku Kutska rijeka iznosi 2,42 MW, a na vodotoku Mojanska rijeka 3,37 MW.

Na osnovu zaključenih ugovora o prenosu udjela, od 19.07.2019. godine, u oba pomenuta koncesiona društva izvršena je izmjena udjela u vlasničkim strukturama na način što je udjele društva "Hidroenergija Montenegro" DOO Berane preuzelo privredno društvo "Igma Energy" DOO Andrijevića. Nakon izvršene izmjene, vlasničku strukturu koncesionih društava su činila društva "Green Solutions" DOO Podgorica sa 98%, "Popović Elektro Sistem" DOO Podgorica sa 1% i "Igma Energy" DOO Andrijevića sa 1%.

Od strane koncesionara konzorcijuma "Kutska i Mojanska" i koncesionih društava "Small Hydro Power Plant Kutska" DOO Andrijevića i "Small Hydro Power Plant Mojanska" DOO Andrijevića dostavljen je novi zahtjev za izmjenu vlasničkih struktura na način da udjele društva "Green Solutions" DOO Podgorica koje u oba koncesiona društva ima 98% preuzmu sljedeća lica: Mašović Igor 32,66%, Popović Slobodan 32,66%, Savović Željko 32,66%. U podnijetom zahtjevu je ukazana potreba da se navedena promjena izvrši zbog daljih poslovnih aktivnosti društva "Green Solution" DOO Podgorica. Pomenuta fizička lica su istovremeno indirektni vlasnici u društvu "Green Solution" DOO Podgorica. Naime vlasničku strukturu društva "Green Solution" DOO Podgorica u jednakim udjelima čine društva "Popović Elektro Sistem" DOO Podgorica, "Igma Energy" DOO Andrijevića i "TM Energy" DOO, Podgorica. Vlasnici ovih društava, kako direktni kada je riječ o društvima "Popović Elektro Sistem" DOO Podgorica i "TM Energy" DOO, Podgorica, tako i indirektni kada je riječ o društvu "Igma Energy" DOO Andrijevića, predstavljaju fizička lica Popović Slobodan, Savović Željko i Mašović Igor. S tim u vezi, u slučaju da se izvrši tražena izmjena indirektni vlasnici koncesionih društava bi postali njegovi direktni vlasnici.

2) Zahtjev koncesionara i koncesionog društva "Igma Energy" DOO Andrijevića od 15.09.2023. godine.

Sa privrednim društvom "Igma Grand" DOO Andrijevića zaključena su dva ugovora o koncesiji kojima je omogućena izgradnja dvije mHE na dijelovima vodotoka Bradavec i Piševska rijeka, Opština Andrijevića.

Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane „Rijeka Bradavec“ na vodotoku Bradavec zaključen je dana 06.03.2013. godine. Nakon toga je dana 11.03.2015. godine zaključen Sporazum o prenosu udjela. Zaključenjem ovog Sporazuma

privredno društvo "Igma Grand" DOO Andrijevića prenijelo je sva prava i obaveze iz ugovora na koncesiono društvo "Igma Energy" DOO Andrijevića. Na osnovu navedenog ugovora završena je izgradnja mHE „Rijeka Bradavec“, instalisane snage 0,970 MW, koja proizvodi električnu energiju, odnosno obavlja koncesionu djelatnost od 2015. godine.

Drugi ugovor zaključen sa privrednim društvom "Igma Grand" DOO Andrijevića je Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane „Piševska rijeka“ na vodotoku Piševska rijeka, zaključen dana 28.01.2014. godine. Zaključenjem Sporazuma o prenosu udjela 04.11.2015. godine privredno društvo "Igma Grand" DOO Andrijevića je prenijelo sva prava i obaveze iz ugovora na koncesiono društvo "Igma Energy" DOO Andrijevića. Izgradnja mHE po ovom ugovoru instalisane snage 0,945 MW je završena i ista obavlja koncesionu djelatnost od 2017. godine.

Društva "Igma Grand" DOO Andrijevića i "Igma Energy" DOO Andrijevića koja u oba pomenuta ugovora o koncesiji predstavljaju koncesionara i koncesiono društvo su podnijeli zahtjev 15.09.2023. godine za izmjenu vlasničke strukture na način da se udjeli "Igma Grand" DOO Andrijevića u koncesionom društvu "Igma Energy" DOO Andrijevića prenesu na fizičko lice, Mašović Igora. U svom zahtjevu je istaknuto da zbog daljih poslovnih aktivnosti društva "Igma Grand" DOO Andrijevića postoji potreba za razgraničenjem oblasti njegovog djelovanja što prvenstveno zahtjeva da isto izađe iz predmetnih ugovora. Pomenuto fizičko lice je već 100% vlasnik društva "Igma Grand" DOO Andrijevića, pa bi u slučaju ove izmjene indirektni vlasnik društva "Igma Energy" DOO Andrijevića postao njegov direktni vlasnik.

Pored toga što je zahtjev podniet za promjenu udjela u koncesionim preduzećima istovremeno sa promjenom udjela vrši se i promjena koncesionara pa je u postupku ocjene podnijetih zahtjeva potrebno cijeliti i odredbe Zakona o koncesijama ("Službeni list CG", br. 8/09 i 73/19). Članom 52 Zakona o koncesijama je propisano da se ugovor o koncesiji može prenijeti na drugog koncesionara, uz prethodnu saglasnost koncedenta, pod uslovom da novi koncesionar ispunjava najmanje iste uslove kao i koncesionar. Pored ovoga stavom 2 pomenutog člana zakona je propisano da u slučaju prenosa koncesije Koncedent je dužan naročito da cijeli:

- 1) stepen izvršenja ugovora o koncesiji od strane koncesionara;
- 2) reference lica na koje se vrši prenos ugovora o koncesiji;
- 3) da li lice na koje se prenosi koncesija ispunjava uslove iz člana 23 ovog zakona.

Kada je riječ o ispunjavanju uslova iz stava 1 člana 52 Zakona o koncesijama važno je napomenuti da kod ugovora o koncesiji za vodotoke Kutska i Mojanska rijeka članovi konzorcijuma koji ostaju u sastavu koncesionih društva predstavljaju društva koja su ispunjavala sve uslove i kriterijume prilikom ocjene ponuda podnijetih u tenderskom postupku, a na osnovu kojih su se i stekli uslovi za dodjelu koncesije. Iz navedenog razloga u slučaju izmjene vlasničke strukture na predloženi način novi koncesionar, odnosno konzorcijum u novom sastavu, bi ispunjavao najmanje iste, odnosno iste, uslove kao i koncesionar. Iz navedenih razloga i dalje bi bili ispunjeni svi uslovi i kriterijumi sa tendera, čime ne postoji potreba da nova lica koja se uključuju u vlasničku stukturu ispunjavaju neke posebne uslove. U pogledu ugovora o koncesiji za vodotoke Bradavec i Piševska rijeka uslove koje je potrebno da ispunjava lice koje preuzima udjele u koncesionom društvu "Igma Energy" DOO Andrijevića se odnose na uslove za podobnost ponuđača.

U pogledu primjene odredbe stave 2 člana 52 Zakona o koncesijama nesporna je potreba da se u slučaju da Vlada odluči da tražene promjene dozvoli izvrši ocjena ispunjenosti uslova iz člana 23 Zakona o koncesijama za sva lica na koje se prenos ugovora vrši. U tim okolnostima taj prenos je potrebno urediti kroz zaključenje posebnog ugovora.

Podobnost ponuđača se dokazuje na način propisan članom 23 Zakona o koncesijama kojim je utvrđeno da su nepodobni ponuđači nad kojima je pokrenut postupak stečaja u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj, koji su pravosnažnom presudom osuđeni za krivično djelo kriminalnog udruživanja, stvaranje kriminalne organizacije, davanje mita, primanje mita, davanje mita u privrednom poslovanju, primanje mita u privrednom poslovanju, prevare, terorizma, finansiranje terorizma, terorističko udruživanje, učestvovanje u stranim oružanim formacijama, pranja novca, trgovine ljudima, trgovine maloljetnim licima radi usvojenja i zasnivanje ropskog odnosa i prevoz lica u ropskom položaju. Pored ovoga nepodobni ponuđači su ponuđači koji imaju neizmirene obaveze po osnovu plaćanja svih poreza i doprinosa u skladu sa propisima država u kojima imaju sjedišta, zatim, sa kojima je zbog neispunjavanja obaveza raskinut ugovor o koncesiji zaključen u skladu sa ovim zakonom, koji imaju obaveze po osnovu kazni izrečenih u krivičnom i prekršajnom postupku, čiji podaci o poslovanju, svojini, finansijskim i fiskalnim evidencijama iz države u kojoj imaju sjedište, odnosno prebivalište, nijesu dostupni nadležnim organima Crne Gore, čije je odgovorno lice odnosno njegov zakonski zastupnik pravosnažno osuđivan za krivično djelo.

Kao što sama norma člana 52 Zakona o koncesijama upućuje prilikom ocjene ovih zahtjeva Koncedent je dužan naročito da cijeni stepen izvršenja ugovora o koncesiji od strane koncesionara. Imajući u vidu da se sva četiri ugovora o koncesiji za koje su podnijeti zahtjevi nalaze u fazi eksploatacije nesporno je da su koncesionari iz tih ugovora izvršili svoje ugovorene obaveze. Samim tim što se ovi ugovori nalaze u fazi eksploatacije, kao i lica koja bi preuzela udjele su već indirektni vlasnici koncesionih društava reference lica na koje se vrši prenos ugovora o koncesiji nijesu presudne za odlučivanje u pogledu zahtjeva za promjenom vlasničke strukture. Naime njihovo indirektno vlasništvo daje potvrdu upućenosti u vrstu posla koju obavljaju koncesiona društva, a činjenica da su projekti u fazi eksploatacije daje potvrdu njihove posvećenosti ovoj vrsti posla uređenog kroz koncesioni ugovor.

Prenos udjela u koncesionim društvima bi se izvršio kroz zaključenje posebnih ugovora kojim bi se uredile sve obaveze po pitanju izvršenja obaveza iz ugovora o koncesiji.